

ББК 86

Мал 18

Маліноўскі Яўген

Парусія: псіхалогія прысутнасці. — Баранавічы : Грамадскае аб'яднанне
“Таварыства беларускай мовы імя Ф. Скарыны”, 2007. — 260 с., іл.

ББК 86

© Грамадскае аб'яднанне
“Таварыства беларускай мовы
імя Францішка Скарыны” 2007
© Фармленне Уладзімір Гундар

Прыісці да сваёй веры

Прэмова

Шаноўнае спадарства! Вы трымаеце ў руках кнігу баранавіцкага грэка-каталіцкага святара айца Яўгена Маліноўскага “Парусія: псіхалогія прысутнасці”. Артыкулы з гэтай кнігі ў апошні час друкаваліся на старонках мясцовай газеты “Тэх-рэлігія” і мелі вялікі водгук у грамадстве. Сябры і прыяцельнікі ўніяцкай парафіі вырашылі сабраць ў адзінае зборнік, каго напісанае настаяцелем баранавіцкага прыходу св. Миколая і Мятода Беларускай Грэка-Каталіцкай Царквы, надрукаваць суцэльнай кнігай.

У мінулым стагоддзі ўніяцкі святар Леў Гарошка, які ў гады Другой сусветнай вайны кіраваў у Баранавічах медычнай школай, напісаў кнігу “Навука і рэлігія”. Аўтар абвргаў савецкія тэзісы аб шкоднасці рэлігіі, нясумяшчальнасці веры ў Бога і навукі, пераканаўча даказаў, што найбольшыя вучоныя ў аграмаднай большасці былі веруючымі людзьмі. Традыцыі архімандрыта Льва Гарошкі жывуць і працягваюцца сённяшнімі ягонымі пасьцежнікамі.

Кніга айца Яўгена Маліноўскага “Парусія: псіхалогія прысутнасці” – гэта першы вопыт псіхалогічнага абагульнення рэлігійнай і палітычнай практыкі. Хацеў бы адзначыць, што гэтую тэму сучасныя навукоўцы і святары дэліканта абыходзяць, “пераканаўча” спасылваючыся, што сапраўдная рэлігія па-за палітыкай. Пэўна яно так і ёсць у дэмакратычным грамадстве, але не ў нас. Трэба прызнаць мужнасць уніяцкага святара, які ў сваіх разважаньнях пра Бога і існасць спалучае рэлігію і палітыку, псіхалогію і мастацтва. Праўда, айца Яўгена цікавіць не столькі сама палітыка, як правая свабода. І калі палітыка перашкаджае свабодзе, то трэба аб гэтым смела казаць. Але на такі крок сёння здольны не кожны чалавек.

Беларуская дзяржава Вялікае княства Літоўскае было прававой дзяржавай, у якой панавала воля і талерантнасць. Прыгонныя сяляне і стараверы сотнямі тысячаў беглі сюды з Расеі ад дэспатызму. Пераследаваныя на радзіме ардынс-

П.17. Выбары	78
П.18. Палітыка	81
П.19. Жэрабя кінута	85
П.20. Пост	88
П.21. Пасха	91
П.22. духоўнасць	93
П.23. Хараство	96
П.24. Быць	99
П.25. Тройца	102
П.26. Слава	105
П.27. Храм	108
П.28. Лішак	111
П.29. “Не хочу иметь ребенка...”	116
П.30. Радаснае ганенне	117
П.31. Вавілонская вежа тэлерэчаіснасці	123
П.32. Час асабістай прысутнасці	127
П.33. Выбранасць	131
П.34. Ад сектанцтва да еднасці	134
III	
ЭКЗИСТЭНЦЫЯЛЬНАСЦЬ	137
III.1. Успенне	138
III.2. Агэалагічная перспектыва ўзросту	142
III.3. Тэапсіхалагічная канфесійнасць асобы	150
III.4. Сямейная тэалеза экумены	153
III.5. Прафесія маці	156
III.6. Прафесія айцец	160
III.7. Сямейная парусія: “Сем хлябоў і дзве рыбы”	164
III.8. Вяртанне да сябе	169
III.9. Інтэралог	172
III.10. У сям’і не без нарцыса	176

III.11. Любоў не раздражняецца	180
III.12. Ружанец у псіхічным развіццці	183
III.13. “Лебядзінае паляванне”	188
III.14. Містыка	189
III.15. Алтарна-педагагічны разважэнні	192
III.16. Педагагічныя прынцыпы асабістай свабоды	196
IV	
ІНТЕЛАКТУАЛЬНАЯ ПРОПАВЕДЗЬ	203
IV.1. Псіхалагічны сэнс Евангелля	204
IV.2. Час казання	206
IV.3. Вызваленне спаралізаванага	208
IV.4. “Хай будуць усе адно”	210
IV.5. Суд Божы	215
IV.6. Цуд Божы	218
IV.7. Навігацыя	221
IV.8. Экзарцызм, альбо выгнанне дэманаў	224
IV.9. Перамяненне Гасподняе	226
IV.10. Pietas – Шанаванне	228
IV.11. Не судзі	230
IV.12. Багацце ад Бога	232
IV.13. “Камень, адкінуты будаўнікамі”	234
IV.14. Падвышэнне Пачэснага і Жыццядайнага Крыжа	236
IV.15. Казанне на свята Андрэя Першапакліканага	240
IV.16. Шлюбная вячэра	243
IV.17. Старое віно і новая ахвяра	245
POST-PARTOR* – СПАДКАЕМЦА	249
ГЛАСАРЫЙ	251
ЛІТАРАТУРА	253

IV.12. Багацце ад Бога

Калі мы звяртаемся да Госпада з пытаннем, просьбай альбо бо ўдзячнасцю, заўжды называем Яго магутным, ласкавым, добрым. Такім жа чынам да Яго звяртаецца і “нехта”, падшышоўшы са сваёй справай. Па ўсіх рысах гэта быў малады чалавек, нібы адукаваны ды вельмі багаты [Мц 19; Мк 10; Лк 15]. Больш імаверна, што юнак той з’явіўся адным з начальнікаў мясцовай сінагогі. Яго ўважлівы зварот да Настаўніка сведчыць аб імкненні чалавека да існага, праўдзівага шанавання Бога – уласцівасці, якой ён не адшукаў у іншых настаўнікаў Ізраіля. Ісус выклікаў да Сябе ўражанне Божага падабенства і шчырага даверу ў людзей, незадаволеных вонкавым, фарысейскім шанаваннем Творцы.

Таму, па справядлівым меркаванні некаторых экзегетаў [55, с.309], Збавіцель дакарае юнака, назваўшы Яго добрым, прыўлашчвае якасць дабрыві толькі Богу: “ніхто не добры, толькі Бог”. Сэнс гэтага сцвярджэння ў наступным: ты называеш Мяне добрым, сам ведаючы, што дооры толькі Бог; таму звяртаешся да мяне не як да простага настаўніка, але да Настаўніка добрага, які мае аднолькавае горадзасць з Богам. Такім чынам, у адказе Хрыста мы сустракаемся з надзвычайна далікатным сямал, што для нас вельмі важным для навакольнага светапогляду вучняў аб Богасыноўстве і Усесвятой Тройцы.

Пры пералічэнні заповядаў, якімі трэба кіравацца ў жыцці юнаку, Хрыстос не называе ў багацця ліхам, ад якога трэба неадмежна адвядзіцца, як перашкаджаючага ўваходу да жыцця вечнага. Наогул, сам тэрмін “багацце” паходзіць ад слова “Бог”. Але валоданне багаццем, як і ўсякае валоданне, мяшчае ў сабе шмат градацый, таму нельга сказаць, што чалавек, утрымліваючы і памнажаючы яго, можа зрабіцца даскарпальным. Псалём 61 кажа: “Калі багацце памнажаецца, не прыліжва да яго сэрца” [Пс 61, 11]. Набыццё матэрыяльных рэчаў робіць чалавека залежным ад іх, што перашкаджае свабодзе яго выбару, таму апостал Якуб нагадвае: “Ці не бедных свету гэтага выбраў Бог быць багатымі вераю?” [Як 2, 5]. Вопыт, аднак, паказвае, што некаторыя дасведчаныя багатыя людзі бываюць больш праўдзівымі хрысціянамі, чым шмат-

лікія беднякі. Справа не ў багацці, а ў адсутнасці, а ў адносінах багатых і бедных да Хрыста і Евангелля, якое ўказвае на адну з самых вышэйшых ступеняў ласканалай любові: “Калі хочаш быць даскарпальным і дабрапрадай маёмасць тваю і раздай бедным і будзеш маць скарб на небе, і прыходзь ды ідзі за Мною” [Мц 10, 24].

Ян Залатаваўчынін гэтым евангельскім пачатку казаў, што “Хрыстос не багацце ганюе, але тых, хто прыхільны да яго. І калі чалавек у вольны ў валадарства нябеснае багатаму, дык што казаў аб скарбах [55, с.310]. Паводле Марка, словы Збавіцеля аб багатых вылікалі жах у яго вучняў [Мк 10, 24]. Але, ня гледзячы на іх збянтэжанасць, Настаўнік настойліва працягвае абгрунтоўваць Сваю думку: “Дзеці, як цяжка ўвайсці ў валадарства Божае тым, хто ўскладае надзею на багацце” [Мк 10, 24].

У падмацаванне Сваіх слоў Госпад уживае вельмі дзіўную метафару аб вярблюдзе. Ёсць шмат тлумачэнняў адносна яе сэнсу, якія, за недахопам часу, мы не будзем тут прыводзіць. Але найбольш верагоднае з іх датычыцца, зразумела, мэты багацця і карыстання. Новы завет Госпада нашага Ісуса Хрыста на першы план ставіць служэнне Богу, вынікам чаго можа стаць і вонкавае карыстанне дабрабытам, паводле слоў апостала: “Бог не ёсць Бог бязладдзя, але супакою” [1 Кар 14, 33]. Але багацею, які ставіць на першы план служэнне мамоне, не толькі цяжка, але і немагчыма набыць гэтую спадчыну, бо тут неадменны натуральны закон прычыны ды наступства: “Дзе скарб ваш, там будзе і сэрца вашае” [Мц 6, 21].

На пытанне вучняў, хто ж тады можа ўратавацца, Хрыстос адказвае: “У людзей гэтае немагчыма, у Бога ж усё магчыма” [Мц 19, 26]. І багацей, апанаваны багаццем, калі пакаецца, можа абярнуцца і засвоіць дзеля сябе новы евангельскі прыяццп: “Шукайце ж перш за ўсё Уладарства Божага ды праўды яго, а тое ўсё дадасца вам” [Мц 6, 33]. Любоў да Хрыста і Яго валадарства ставіцца Евангеллем вышэй за ўсякі зямны набытак і сваяцкія сувязі. Гэта не азначае, што 29 верш 19 раздзела Евангелля ад Мацвея адмяняе гэтыя сувязі, але надае ім зусім іншы, чым пры старазаветнай самасвядомасці, мэтанакірунак, збудаваны на любові да блізкага толькі праз любоў да Бога, Які Сам ёсць любоў [1 Ян 4, 8], без Якога сам гэты тэрмін – любоў – пазбаўляецца сэнсу.

